

Romans współczesny

WŁADYSŁAW SZLENGEL

CO CZYTAŁEM UMARŁYM

Romans współczesny

Ona była placówkarka¹,
on był werkszuc² — fajny chłop,
i do spółki dostawiali
masła, jaja, ser dla szop³...

Ona rano szła za murek,
on przez murek za nią w trop...
co przyniosła — sprzedawali —
masło, jaja, ser dla szop...

Czasem bili ją po mordzie,
kiedy żandarm krzyknął: STOP...
wtedy próżno czekał werkszuc
na to masło, ser dla szop...

Nie wiedzieli nic o świecie,
tylko ausweis, wacha⁴ LOPP⁵,
i tak żyli jedną myślą —
masło, jaja, ser dla szop...

Ślubu nikt nie błogosławił,
ani rabin — ksiądz czy pop,
jedno tylko ich łączyło —
masło, jaja, ser dla szop.

Rodzina

Kiedy zaszła... pewna... zmiana,
on powiedział krótko: skrob...
nie ma czasu z tym się bawić,
grunt to masło, ser dla szop...

Umrą jutro lub pojutrze,
on się zwali niby snop,
ją zastrzelili kiedyś żandarm
za to masło, ser dla szop...

Śmierć

¹placówkarka — Żydówka legalnie pracująca poza terenem getta. [przypis edytorski]

²werkszuc — członek straży fabrycznej (niem. *Werkschutz*), pełniący funkcje policyjne w szopach, czyli w pracujących dla Niemców przedsiębiorstwach na terenie getta. [przypis edytorski]

³szop — niemieckie przedsiębiorstwo produkcyjne w getcie; praca w szopie dawała mieszkańcom getta dodatkowe uprawnienia, m.in. legalizację zamieszkania i dostęp do kartek żywnościowych. [przypis edytorski]

⁴wacha (z niem.) — brama prowadząca do getta. [przypis edytorski]

⁵LOPP — Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, stowarzyszenie propagujące wiedzę o obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej, a także różne formy lotnictwa, w tym szybownictwo. Liga powstała w roku 1928 ze zjednoczenia Ligi Obrony Powietrznej Państwa i Towarzystwa Obrony Przeciwgazowej. Tu najprawdopodobniej chodzi o lokalizację oddziału bądź sklepu tej organizacji. [przypis redakcyjny]

Tyle będą mieli z życia,
grabarz zaklnie: znowu kop...
i przez jeden dzień nie będzie
masła, sera, jaj dla szop...

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z [Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur](#).

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na [Licencji Wolnej Sztuki 1.3](#). Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w [Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur](#). Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/szlengel-romans-wspolczesny/>

Tekst opracowany na podstawie: Władysław Szlengel, *Co czytałem umarłym*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1979.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Publikacja sfinansowana ze środków pozostałych ze zbiorów, które nie zakończyły się sukcesem.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Agnieszka Tulicka, Aleksandra Kopeć, Paulina Choromańska, Paweł Koziol.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przeznacz darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).